

студентів до відповідної діяльності. Реалізація цієї умови здійснюється на засадах діяльнісного підходу, який як методологічний принцип управління освітнім процесом визначає технології навчання, структуру і функціональні взаємини між суб'єктами освітнього процесу, комунікативні діяльнісні зв'язки між викладачем та студентами, синергетичну систему навчання, яка має тенденцію до саморозвитку. Продуктом професійного навчання при цьому виступає формування готовності майбутнього вчителя до професійної діяльності у цілому і до ведення науково-дослідної діяльності як її важливої складової, яка, у свою чергу, сприяє особистісному і професійному самовизначенню і саморозвитку [3].

Отже, науково-дослідницька діяльність студентів як один із видів пізнавально-творчої діяльності є найбільш ефективною формою підготовки конкурентоспроможних майбутніх педагогів.

Список використаних джерел

1. Маркова А. К. Психология профессионализма. – М. : Международный гуманитарный фонд «Знание», 1996. – 308 с.
2. Кулюткин Ю. Н. Мышление учителя: Личностные механизмы и понятийный аппарат / Ю. Н. Кулюткин. – М. : Педагогика, 1990. – 102 с.
3. Kushniruk S.A. Formation of readiness for research activity of students in the process of general-pedagogical preparation / S. A. Kushniruk // Science and practice: Collection of scientific articles. – Thorpe Bowker. Melbourne, Australia, 2016. – P. 262–268 <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/11873/1/>

Павленко Ю. Г., к.п.н., доцент,
Полтавський національний
педагогічний університет імені
В. Г. Короленка (м. Полтава)

МУЗЕЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ІНФОРМАЦІЯ У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Трансформації, що відбуваються у національній освіті, вимагають перегляду змісту професійної підготовки майбутніх педагогів та таких змін у викладанні навчальних дисциплін, що посприяють ефективному упровадженню реформи загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Одним із ресурсів збагачення змісту професійної підготовки майбутніх педагогів може бути використання музейно-педагогічної інформації, адже «музей – це унікальний простір, насичений високою силою інформаційної і емоційної взаємодії, побудований на принципах діалогу культур, розділених у часі і просторі. Завдяки своїм сутнісним рисам він має виняткові можливості впливу на особистість, формування її світогляду та духовності» [1].

В окремих дослідженнях на науковому рівні доведено ефективність використання музеїв у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів

(Т. Олексенко, Ю. Павленко, Н. Пусепліна, В. Снагощенко), проте праць, які б ґрунтовно розкривали можливості уведення музейної інформації у зміст професійно-педагогічної підготовки не достатньо.

Традиційно для всіх педагогічних дисциплін спільними предметоорієнтованими джерелами змісту визначено: чинні нормативні документи, класичні й сучасні педагогічні теорії, концепції, вітчизняна та зарубіжна педагогічна публіцистика, праці видатних представників освіти та шкільної справи, а також електронні ресурси, глобальні освітні платформи тощо (за В. Садовою) [2, с. 52].

Тобто, друковане слово – найбільш узвичаєний та водночас абстрактний засіб передачі інформації і оволодіння навчальним змістом.

За способом передачі та прийому музейна інформація виявляється досить специфічною. Вона зосереджена у своєрідному музейному середовищі. Її головною інформаційно-ресурсною одиницею є музейний предмет – феномен, який має ознаки унікальності та історичності, котрий можна розглядати як культурний предмет узагалі, як першоджерело наукового пізнання і як спеціальний ефективний засіб педагогічного впливу.

Інформаційний потенціал музейного предмета формується синтезом соціологічної, семіотичної, психологічної та прикладної моделей комунікації. Він одночасно є як матеріальним, так і духовним носієм різноманітних даних про форму, колір, розмір, вагу, походження, способи виготовлення, особливості побутування, власника предмету, традиції, вірування і навіть почуття людей тощо.

В. Сабов, порівнюючи традиційний спосіб перетворення інформації (письмо-читання) з так званим «музейним» (за допомогою реального предмета та експозиційного повідомлення, ілюстрації), наголошує на перевагах останнього. Автор підкреслює, що музейні предмети – це особливий вид джерел, у яких інформація кодується інакше, ніж у письмових документах; «як пам'ятка історії та культури, музейний предмет завжди безпосередньо бере участь в історичному процесі, є його частиною, що дає можливість отримати змістовну інформацію з «перших рук» [3].

На нашу думку, використання музейно-педагогічної інформації у змісті професійної підготовки майбутніх педагогів повинно здійснюватися у контексті змісту основних видів діяльності у вищій школі (навчальна, наукова, виховна), враховувати особливості спеціальності та спеціалізації, яку опановує студент.

Так, під час вивчення різних навчальних дисциплін, у ході аудиторних занять, самостійної роботи, практики студенти виконують завдання із опрацювання музейних колекцій; викладачі вибудовують зміст лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять із використанням музейної експозиції (чи окремих музейних предметів) як засобів унаочнення та інтерпретації змісту фахових дисциплін.

У розрізі науково-дослідницької діяльності передбачено виконання науково-дослідницьких завдань на матеріалах музеїв; підбір матеріалу для рефератів, курсових, дипломних робіт, статей, доповідей у фондах музеїв та в ході пошукових експедицій; участь у наукових конференціях, студентських

гуртках, що працюють при музеях або розкривають музейно-педагогічну тематику.

Проведення заходів виховного спрямування в музейному середовищі з метою професійно-психологічного, патріотичного, етичного, естетичного, морального, духовного, екологічного, національного виховання студентів, безумовно, має високу результативність і відмічається не лише плідним, а й захоплюючим проявом університетського життя.

Особливо позитивним потрібно відмітити уведення у навчальний план підготовки майбутніх педагогів спеціальної навчальної дисципліни – сучасної і прогресивної – «Музейна педагогіка». Вона допомагає усвідомити важливість музейного впливу на гармонійний розвиток дитини, розкриває теоретико-методичні засади музейно-педагогічної діяльності у школі та висвітлює музейно-екскурсійні можливості рідного міста.

Отже, активне використання музейної інформації у змісті професійно-педагогічної підготовки підвищує фахову компетентність майбутніх педагогів, які в подальшому зможуть більш повно реалізуватися на педагогічній ниві.

Список використаних джерел

1. Столяров Б. А. Музейная педагогика. История, теория, практика : учеб. пособие / Б. А. Столяров. – М. : Высшая школа, 2004. – 216 с.
2. Садова В. В. Фундаменталізація змісту педагогічних дисциплін у підготовці майбутніх учителів початкової школи: теоретико-методологічні аспекти : монографія / Віта Вадимівна Садова. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2016. – 392 с.
3. Сабов М. М. Музейна експозиція як своєрідна форма наукової публікації [Електронний ресурс] / Сабов М. М. // ДНІМ імені Д. І. Яворницького : сайт. – Режим доступу: http://museum.dp.ua/article_2015_52.html

Петрик К. Ю., аспірантка,
Бердянський державний
педагогічний університет
(м. Бердянськ)

ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ

На сучасному етапі прискореного, інноваційного розвитку освіти і науки триває процес апробації новітніх форм і методів, що активізують навчально-пізнавальну діяльність майбутніх учителів початкової школи до організації інтерактивної навчальної взаємодії учнів.